Oponentský posudek na diplomovou práci Denisy Žežulkové „Souvislost mezi osobností majitele a behaviorálním profilem jeho kočky“

Předložená diplomová práce si klade za cíl prozkoumat, zda existuje souvislost mezi osobností majitelky a behaviorálním profilem její kočky, tak jak ho hodnotí sama majitelka. Práce je klasicky členěna na dvě části: na část teoretickou a empirickou a vychází z více než 180 zdrojů, z nichž je větší část tvořena primární odbornou literaturou. V teoretické části práce se autorka na cca 40 stranách textu věnuje tématům, jako je například výzkum osobnosti u člověka a u zvířat, metody, jak osobnost u zvířat měřit, faktory, které působí na behaviorální profil koček a neposlední řadě souvislost mezi osobností majitele a jeho kočkou.

Teoretická část práce je zpracována poměrně kvalitně a k této části práce nemám větších výhrad. Některé kapitoly jsou popsány trochu zkratkovitě, například výzkum osobnosti u člověka či kapitola o souvislostech mezi osobností majitele a jeho kočkou. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně stěžejní témata, zasloužila by detailnější zpracování. Občas má také autorka tendenci sklouzávat k populárně naučnému stylu psaní, což by se v akademickém textu objevovat nemělo.

V empirické části práce se Denisa věnuje svému vlastnímu výzkumu, který si klade za hlavní cíl „*zjistit, zda existuje spojitost mezi osobností majitele a behaviorálním profilem jeho kočky.“* (str. 38). K této části práce mám bohužel více výtek než k části teoretické. Autorka vhodně volí kvantitativní metodu - dotazníkovou studii. Přestože je kapitola o metodice výzkumu psána podrobně, některé části nejsou moc srozumitelné, jiné naopak zcela chybí. V podmínkách účasti si studentka klade podmínku, že kočky, které se výzkumu budou účastnit, musí být kastrované – proč? Proč naopak nestanovila podmínku obráceně, kor když uvádí, že kastrace kočky ovlivňuje její chování? Co se týče použitých dotazníků, není mi jasné, proč se autorka rozhodla použít dotazník BFI-2 namísto běžně používaných dotazníků, které rovněž měří tzv. Velkou pětku (např. NEO-FFI, který má také 60 položek). U výběru respondentů není vysvětlené, proč se autorka rozhodla každou respondentku zahrnout do analýz pouze jednou a vždy s první kočkou. Navíc soužití více koček v jedné domácnosti může přeci ovlivňovat osobnost zvířete, jak je uvedeno v teoretické části. Bylo s touto proměnnou počítáno? Pokud ano, jakým způsobem? Z práce to není zřetelné.

Analytické postupy jsou zvoleny vhodně, nicméně kromě korelací, které jsou vhodné na explorační analýzu, by bylo dobré zvolit i komplexnější typy analýz, především když se ukazuje, že například věk koreluje téměř se všemi faktory behaviorálního profilu kočky. Rovněž by mne zajímalo, zda měla podobný efekt i délka soužití (autorka tuto proměnnou neanalyzuje, přestože tento údaj má k dispozici). V popisu analytických metod Denisa píše, že podle klíče k vyhodnocení dotazníku FFQ na začátku vyřadila 4 položky z analýz. Proč? Respektive jaký je tedy důvod nechávat tyto položky hodnotit, když je dopředu jasné, že do analýz nebudou vstupovat? Jako problematická se jeví i reliabilita faktoru Impulzivnosti dotazníku FFQ, který autorka překládala do češtiny. Jaké jsou hodnoty reliability samotného dotazníku v jiných studiích? Nemůže být nízká reliabilita způsobena například špatným překladem? Nebo se jedná o obecný problém tohoto dotazníku?

Po formální stránce zápis výsledků neodpovídá standartní formě, některé tabulky jsou poměrně nepřehledné a rovněž (možná díky tomu) chybí popis některých signifikantních výsledků (str. 52, korelace mezi Důvěrou a Impulzivnosti a mezi Emoční nestálostí a Neuroticismem).

V diskuzi se studentka do určité míry snaží výsledky interpretovat v kontextu předchozích studií. Větší část textu je ale spíše opětovnou sumarizací výsledků studie. K obhajobě by měla studentka zodpovědět výše uvedené dotazy a dále si připravit podrobnější interpretaci a diskuzi výsledků korelačních analýz.

I přes uvedené nedostatky práci rozhodně doporučuji k obhajobě a navrhuji v závislosti na obhajobě hodnocení velmi dobře.

V Praze dne 24. 01. 2019

Mgr. Klára Bártová, Ph.D.
FHS UK